

Nr 132

Av herr Nilsson i Agnäs, om bättre tillvaratagande av odlingsbar mark.

Inför världssvälten har vi anledning att ta upp samtalet om vårt ansvar för mänsklighetens livsmedelsförsörjning. Även om den traditionella framställningen av födoämnen genom jordbruk, kreatursskötsel, fiske etc. alltmer får bistånd av annan produktion, kan jordbruket inte undvaras. Det är då vår skyldighet att se till att den odlingsbara jorden används på bästa sätt. Vi är ansvariga för att ingen jord fördärvas och måste minnas att vi skall redovisa vår förvaltning för morgondagens människor. Det är i princip ingen odlad eller odlingsbar mark på jorden som inte måste anses nödvändig för produktion av livsmedel. Det betyder att vi måste lyssna till forskningen, som meddelar vilken odling som är nyttigast, som ger den största och nödvändigaste avkastningen av olika sorters jord. Givetvis borde inga arealer som kan producera mat användas för odling av råvaror till tobak och sprit. Varje land bör genast inventera sina tillgångar av jordar med hävd eller med möjlighet att sätta i hävd. Redan i dag är den otillräckliga arealen som kan brukas ett allvarligt faktum, och den minskar dagligen genom människans byggenskap och jordförstöring, genom erosion och kemiska processer.

Även vårt land har värdefulla jordar som fördärvas. Även hos oss bör en besinning ske. Ingen odlingsbar mark borde här efter få bebyggas, beläggas med betong eller asfalt eller berövas sin förmåga att bära skördar genom ingrepp av annan art utan grundliga överväganden. Det torde inte längre gå att försvara åtgärder som innebär att den odlingsbara jorden används för annat än livsmedelsproduktion.

Man måste ställa sig ytterst kritisk också inför den verksamhet som för med sig att åker efterträds av skog; det torde vara säkert att utvecklingen mycket snart kräver att även relativt magra jordar tas i bruk för att föda världens befolkning, och i andra länder och världsdelar odlas med framgång sämre jord än den svenska. När vi i Sverige talar om jämlikhet bör vi inte glömma samhörigheten med världen i övrigt.

Det ter sig i nuet nödvändigt att omedelbart överväga åtgärder för att hindra att städer, flygplatser, vägar och industrier läggs på åkerjord. Man måste fråga sig om kommuners och enskilda jordägares intressen och vinningslystnad får hindra oss i ett rättfärdigt samhälle att genom lagliga åtgärder sätta en gräns för jordförstörelsen. I de flesta fall torde de städer som expanderar kunna finna annan mark för bebyggelse än åkerjord. Här

kan man hänvisa till moderna stater — t. ex. Israel — om man söker föredömen.

Vi får inte anse det självklart att projekteringen för tätorternas tillväxt kan ske som hitintills. Man kan även sätta det sagda i ett sammanhang där befolkningens fördelning över hela landet eftersträvas. Bör inte målsättningen vara att tätorternas tillväxt dämpas och målsättningen bli återflyttning till glesbygden? Om en storstad eller annan tätort endast har åkerjord i sitt grannskap, torde dess tillväxt böra anses avslutad.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen till Kungl. Maj:t framför sin åsikt att åtgärder bör sättas in i syfte att förhindra att den odlade jorden spolieras.

Stockholm den 15 januari 1970

Tore Nilsson (m)
i Agnäs

Nr 133

Av herrar **Petersson** i Gäddvik och **Nilsson** i Agnäs, om *sysselesättningsskapande åtgärder inom skogsbruket i Norrlands inland.*

(Lika lydande med motion nr 122 i Första kammaren)

Stockholm den 15 januari 1970

Per Petersson (m)
i Gäddvik

Tore Nilsson (m)
i Agnäs
